

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 6 października 2011 r.

**Pan
Krzysztof Kulesa
Kierownik Komunalnego
Zakładu Budżetowego
w Supraślu**

LBI-4101-07-04/2011
P/11/122

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Komunalnym Zakładzie Budżetowym w Supraślu (zwanym dalej „Zakładem” lub „KZB”) kontrolę realizacji zadań w zakresie tworzenia warunków do wykonywania kary ograniczenia wolności w formie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz prac społecznie użytecznych w latach 2009-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym w dniu 21 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Kierownikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Zakładu w zakresie objętym kontrolą. Podstawą niniejszej oceny jest przede wszystkim:

- niewskazanie sądowemu kuratorowi zawodowemu osoby odpowiedzialnej za organizowanie i kontrolowanie pracy skazanych,
- nieustalanie harmonogramu i nieprowadzenie ewidencji pracy skazanych,
- nieinformowanie lub informowanie z opóźnieniem o przypadkach niestawienia się skazanych do pracy lub jej porzucenia,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- nieubezpieczanie skazanych, zatrudnionych przed 8 czerwca 2010 r., od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu wyrządzenia osobie trzeciej szkody przy wykonywaniu pracy,
 - niezapewnienie skazanym odzieży i obuwia roboczego,
 - nieterminowe przekazywanie sądowemu kuratorowi zawodowemu informacji o pracy wykonywanej przez skazanych.
1. Do wykonywania w latach 2009-2010 pracy na cele społeczne oraz prac społecznie użytecznych w Komunalnym Zakładzie Budżetowym w Supraślu skierowanych zostało ogółem 12 osób, z których: pięć odbyło karę, jedna przerwała wykonywanie pracy, zaś sześć nie zgłosiło się do pracy lub jej nie podjęło (w 2011 r. nie kierowano skazanych do pracy w KZB). Wbrew wymogom określonym w § 10 pkt 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 marca 2004 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna² (dalej „rozporządzenie z 2004 r.”) i w § 7 ust. 2 pkt 5 i 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 czerwca 2010 r.³ w tej samej sprawie (zwanym w dalszej treści „rozporządzeniem z 2010 r.”) w czterech przypadkach niezgłoszenia się lub niepodjęcia pracy przez skazanych nie zawiadamiano sądowego kuratora zawodowego lub nie dysponowano potwierdzeniem zawiadomienia na piśmie (informacje te – jak wyjaśnił kierownik Zakładu – najczęściej przekazywane były telefonicznie z inicjatywy kuratora), zaś w dwóch sprawach poinformowano go po 42 i 91 dniach od upływu terminu wyznaczonego do stawienia się w celu odbycia kary.
 2. W Zakładzie nie przestrzegano wymogów związanych z organizowaniem i kontrolowaniem pracy skazanych, a mianowicie:
 - nie wskazano sądowemu kuratorowi zawodowemu pracownika odpowiedzialnego za organizowanie i kontrolowanie pracy skazanych, mimo obowiązku określonego w § 8 rozporządzenia z 2004 r. i w § 6 rozporządzenia z 2010 r.;
 - mimo obowiązku wynikającego z § 5 rozporządzenia z 2004 r., skazanych przyjmowanych do pracy przed 8 czerwca 2010 r. nie ubezpieczano od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wyrządzenia osobie trzeciej szkody przy wykonywaniu pracy;

² Dz. U. Nr 56, poz. 544

³ Dz. U. Nr 98, poz. 634

- wbrew wymogom określonym w § 4 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia z 2004 r. i § 4 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 2010 r. skazanym nie zapewniono odzieży i obuwia roboczego;
- wbrew postanowieniom § 9 ust. 1 rozporządzenia z 2004 r. oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia z 2010 r. nie ustalano harmonogramu pracy skazanych;
- w przypadku dwóch skazanych, odbywających karę w okresie od 16 listopada 2009 r. do 29 października 2010 r., informacje dotyczące wykonywanej przez nich pracy przekazano kuratorowi sądowemu dopiero po zakończeniu odbywania przez nich kar, podczas gdy – stosownie do wymogów § 7 ust. 2 rozporządzenia z 2010 r. – informacje dotyczące m.in. liczby godzin przepracowanych przez skazanego, rodzaju wykonywanej przez niego pracy, dnia rozpoczęcia i zakończenia pracy, powinny być przekazywane, począwszy od 8 czerwca 2010 r., w terminach wyznaczonych przez kuratora, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu;
- mimo obowiązku określonego w § 11 ust. 1 rozporządzenia z 2004 r. w przypadku czterech skazanych, odbywających karę przed 8 czerwca 2010 r., nie prowadzono ewidencji wykonywanych przez nich prac, a jedynie listy obecności, które nie zawierały danych dotyczących rodzaju i czasu pracy. NIK zwraca również uwagę, iż w odniesieniu do tych skazanych nie przestrzegano miesięcznego wymiaru czasu pracy określonego w orzeczeniach sądu. Na przykład:
 - sprawie III K 1577/07 wymierzono karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie, podczas gdy z list obecności wynika, że skazany pracował po trzy dni w grudniu 2008 r. i lutym 2009 r. oraz dziewięć dni w marcu 2009 r., bez podania czasu pracy w godzinach (przy założeniu, że dzienny wymiar czasu pracy wynosił 8 godzin, osoba ta przepracowała od 24 do 72 godzin miesięcznie);
 - sprawie III K 1577/07/01 wymierzono karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie, podczas gdy z list obecności wynika, że skazany pracował po siedem dni w listopadzie 2008 r., 16 dni w grudniu 2008 r. oraz sześć dni w marcu 2009 r. – bez podania czasu pracy w godzinach (przy założeniu, że dzienny wymiar czasu pracy wynosił 8 godzin, osoba ta przepracowała odpowiednio: 56, 16 i 48 godzin miesięcznie).

W wymienionych wyżej przypadkach zarówno sąd jak i kuratorska służba sądowa nie zgłaszali uwag do wykonania tych kar.

W opinii Prezesa Sądu Rejonowego w Białymstoku, brak kompletnej dokumentacji i nieterminowość w przesyłaniu informacji dotyczących pracy skazanych były jedną z przyczyn kierowania tych osób do innych placówek na terenie Białegostoku lub okolicznych miejscowości, pozyskanych do współpracy przez sądowego kuratora zawodowego, za zgodą Prezesa Sądu. Dotyczyło to osób, które wyraziły zgodę bądź chęć wykonywania pracy w tych placówkach.

3. Mimo obowiązku wynikającego z § 11 ust. 1 rozporządzenia z 2004 r., przed 8 czerwca 2010 r. w Zakładzie nie ustalano wysokości kwot odpowiadających wynagrodzeniu należnemu za prace wykonywane przez skazanych na karę ograniczenia wolności lub prace społecznie użyteczne, gdyby były one wykonywane w ramach stosunku pracy. W latach 2009-2010 ponoszono jedynie koszty badań lekarskich osób skazanych (wydatkowano na ten cel 251 zł, z czego 97 zł na sfinansowanie badań dwóch osób skierowanych do pracy po 8 czerwca 2010 r., mimo iż obowiązek ten został zniesiony na podstawie rozporządzenia z 2010 r.).

Osobą odpowiedzialną za powstanie wskazanych nieprawidłowości jest poprzedni kierownik Zakładu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wskazanie sądowemu kuratorowi zawodowemu osoby odpowiedzialnej za organizowanie i kontrolowanie pracy skazanych,
- 2) sporządzanie harmonogramów pracy skazanych,
- 3) terminowe informowanie sądowego kuratora zawodowego o pracy wykonywanej przez skazanych, a także o przypadkach niestawienia się skazanych do pracy lub jej porzucenia,
- 4) zapewnienie skazanym wykonującym prace na cele społeczne oraz prace społecznie użyteczne odzieży i obuwia roboczego.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Kierownika, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania

uwag i wykonaniu wniosków lub o działaniach podjętych na rzecz realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Kierownikowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR